

«НАВЧАЛЬНІ СУДОВІ ПРОЦЕСИ (ПРАКТИЧНИЙ КУРС)»

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Освітньо-професійна програма: **Право**

Галузь знань: 08 **Право**

Спеціальність: 081 **Право**

Компонент освітньої програми – обов'язкова дисципліна

Рік підготовки – 4 рік, семестр – VII, VIII

Кількість кредитів: 6

Мова викладання: українська

Дні занять: згідно з розкладом

Консультації: згідно з розкладом

Керівник курсу – **Заплітна Ірина Анатоліївна**, викладач юридичних дисциплін, кандидат юридичних наук.

Контактна інформація - irynazaplitna91@gmail.com

АНОТАЦІЯ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «*Навчальні судові процеси (практичний курс)*» відноситься до обов'язкових навчальних дисциплін, метою викладання якої є оволодіння здобувачами освіти практичними навиками складання процесуальних документів, участі у судовому засіданні та закріплення здобутих теоретичних знань для вироблення якостей майбутнього юриста.

У курсі навчальної дисципліни передбачено складання процесуальних документів у сфері кримінального процесу (проєкту заяви про вчинення кримінального правопорушення, проєктів клопотань про вчинення слідчих дій, скарг на дії/бездіяльність слідчого/дознавача/прокурора, проєкту повідомлення про підозру, проєкту обвинувального акта, проєктів клопотань про визнання доказів недопустимими, захисної/обвинувальної промови в дебатах тощо), цивільного процесу (проєктів заяв по суті справи, клопотань, тез виступу в судових дебатах тощо), адміністративного процесу (проєктів заяв по суті справи, клопотань, тез виступу в судових дебатах тощо); розуміння ролі сторін у різних видах судового процесу; виступи в модельованих судових засіданнях тощо.

Викладання дисципліни спрямовано на формування вмінь студентів щодо участі у практичних ситуаціях (модельних судових засіданнях), в яких вони мають генерувати та приймати рішення у конкретній справі з урахуванням її фактичних обставин.

Дисципліна забезпечує формування у здобувачів вищої освіти компетентностей щодо застосування нормативно-правових актів під час підготовки проєктів процесуальних документів за фабулою реальної справи, набуття навиків і вмінь щодо вирішення практичних завдань, готовності до постійного професійного зростання, професійної мобільності, що актуалізує широке впровадження у навчальний процес інтерактивних методик навчання, якими є імітаційні методики, що полягають у відтворенні процесуальних навчальних дисциплін на практиці, тобто, в моделюванні судових засідань.

СТРУКТУРА КУРСУ ТА ЗАВДАННЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

КІЛЬКІСТЬ ГОДИН АУДИТ./САМОСТ.	ТЕМА	РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ	ФОРМИ КОНТРОЛЮ
38/16	Змістовий модуль 1. Кримінальне судочинство: досудове розслідування		
6/16 Л1, П1, П2	Тема 1. Особливості кримінального судочинства	Знати загальну характеристику, завдання, стадії кримінального процесу, особливості кримінального судочинства; розуміти порядок проведення досудового розслідування та судового розгляду; розуміти порядок оскарження судових рішень.	Питання, ситуації для аналізу
6/- П3, П4, П5	Тема 2. Заява про вчинення кримінального правопорушення	Знати наслідки невнесення відомостей в ЄРДР; порядок оскарження бездіяльності уповноваженого органу щодо невнесення відомостей в ЄРДР. Вміти скласти проєкт скарги на бездіяльність органу, уповноваженого на внесення відомостей в ЄРДР та заперечень на скаргу, виступати в модельному судовому засіданні.	Перевірка складених проєктів заяв про вчинення кримінального правопорушення
6/- П6, П7, П8	Тема 3. Внесення відомостей в Єдиний реєстр досудових розслідувань	Знати наслідки невнесення відомостей в ЄРДР; порядок оскарження бездіяльності уповноваженого органу щодо невнесення відомостей в ЄРДР. Вміти скласти проєкт скарги на бездіяльність органу, уповноваженого на внесення відомостей в ЄРДР та заперечень на скаргу, виступати в модельному судовому засіданні.	Моделювання судового засідання щодо оскарження бездіяльності уповноваженого органу щодо невнесення відомостей в ЄРДР
6/- П9, П10, П11	Тема 4. Слідчі (розшукові) дії	Знати підстави для проведення слідчих (розшукових) дій; вміти скласти проєкт клопотання про проведення слідчих (розшукових) дій на основі фабули справи та заяви про вчинення кримінального правопорушення; вміти скласти проєкт скарги на бездіяльність слідчого/дознавача щодо розгляду клопотання про проведення слідчих (розшукових) дій та оголошувати її в модельному судовому засіданні; вміти скласти проєкт скарги на постанову слідчого/дознавача про відмову в задоволенні клопотання про проведення слідчих (розшукових) дій та оголошувати її в модельному судовому засіданні.	Виступи з проєктами клопотань про проведення слідчих дій
6/- П12, П13, П14	Тема 5. Повідомлення про підозру. Закінчення досудового розслідування.	Вміти скласти проєкт повідомлення про підозру, знати його зміст та порядок вручення письмового повідомлення про підозру. Знати форми закінчення досудового розслідування. Вміти скласти проєкт повідомлення про завершення досудового розслідування та відкриття матеріалів досудового розслідування.	Перевірка проєкту повідомлення про підозру
8/- П15, П16, П17, П18	Тема 6. Складання обвинувального акту і звернення з ним до суду.	Знати зміст обвинувального акту та форму його складання. Вміти скласти проєкт обвинувального акту та реєстру матеріалів досудового розслідування, знати порядок їх вручення. Вміти скласти розписку про вручення копії обвинувального акту та реєстру матеріалів досудового розслідування.	Модульний контроль
26/14	Змістовий модуль 2. Кримінальне судочинство: судове провадження		

6/14 Л2, П19, П20	Тема 7. Порядок судового розгляду кримінальних справ	Знати поняття судового розгляду; права та обов'язки учасників кримінального процесу; знати види клопотань та порядок їх заявлення; порядок дослідження доказів.	Питання, ситуаційні завдання
4/- П21, П22	Тема 8. Підготовче провадження	Знати порядок проведення підготовчого судового засідання, розуміти право на відвід та самовідвід; права та обов'язки учасників; вміти виступати в модельному підготовчому судовому засіданні, заявляти клопотання.	Моделювання підготовчого судового засідання
8/- П23, П24, П25, П26	Тема 9. Судовий розгляд	Знати порядок здійснення судового розгляду; вміти виступати в модельному судовому засіданні з розгляду кримінального провадження, що включає проведення підготовчих дій; оголошення прокурором обвинувального акта; якщо в кримінальному провадженні заявлено цивільний позов: надання слова цивільному позивачеві, його представнику чи законному представнику, оголошення позовної заяви (в короткому викладі чи повному обсязі), надання слова цивільному відповідачеві; встановлення особи обвинуваченого, роз'яснення йому суті обвинувачення; з'ясування обсягу доказів, що підлягають дослідженню, та порядку їх дослідження; розгляд клопотань; дослідження доказів; закінчення з'ясування обставин та перевірки їх доказами (ухвала); судові дебати; останнє слово обвинуваченого.	Моделювання судових засідань, в яких здійснюється судовий розгляд кримінального провадження
8/- П27, П28, П29, П30	Тема 10. Перегляд судових рішень	Знати особливості провадження в суді апеляційної та касаційної інстанції, підстави апеляційного та касаційного оскарження вироків суду першої інстанції та ухвал суду апеляційної інстанції, строки оскарження; вміти складати проєкт апеляційної та касаційної скарги; виступати в модельному судовому засіданні суду апеляційної та касаційної інстанції.	модульний контроль
32/16	Змістовий модуль 3. Цивільне судочинство		
4/16 Л3, П31	Тема 11. Особливості цивільного судочинства	Знати особливості та стадії цивільного процесу; сторони в цивільному процесі, їх права та обов'язки.	Питання, ситуації для аналізу
6/- П32, П33, П34	Тема 12. Позовне провадження у цивільному процесі	Знати види заяв по суті справи, форму і зміст позовної заяви; вміти складати проєкт позовної заяви по наданій фабулі; знати порядок направлення позовної заяви до суду, в тому числі через електронний кабінет.	Аналіз проєкту позовної заяви
6/- П35, П36, П37	Тема 13. Відзив, відповідь на відзив, заперечення, заяви з процесуальних питань	Знати вимоги до форми і змісту відзиву на позовну заяву, відповіді на відзив та заперечення; вміти складати проєкт відзиву на позовну заяву, відповіді на відзив та заперечення, знати порядок їх направлення суду та сторонам (в тому числі через електронний кабінет).	Аналіз проєкту відзиву відповідь на відзив, заперечення, заяви з процесуальних питань
4/- П38, П39	Тема 14. Підготовче провадження	Знати сутність підготовчого провадження, порядок проведення підготовчого судового засідання; вміти виступати в підготовчому судовому засіданні.	Моделювання підготовчого провадження

6/- П40, П41, П42	Тема 15. Розгляд справи по суті. Судові рішення.	Знати завдання стадії «розгляд справи по суті»; вміти виступати в судовому засіданні з розгляду справи по суті, заявляти клопотання, брати участь в допиті свідків, оголошувати заяви по суті справи; знати різновиди судових рішень по суті справи та підстави їх ухвалення.	Моделювання судового засідання щодо розгляду справи по суті
6/- П43, П44, П45	Тема 16. Перегляд судових рішень	Знати підстави для апеляційного та касаційного оскарження судового рішення, строки такого оскарження; вміти складати проєкт апеляційної та касаційної скарги, відзиву на такі скарги; вміти виступати в модельному судовому засіданні апеляційного та касаційного суду.	Модульний контроль
28/14	Змістовий модуль 4. Адміністративне судочинство		
4/14 Л4, П46	Тема 17. Особливості адміністративного судочинства	Знати особливості адміністративного процесу; сторін в адміністративному процесі, їх права та обов'язки; стадії адміністративного процесу.	Питання, ситуації для аналізу
6/- П47, П48, П49	Тема 18. Забезпечення позову. Форма і зміст позовної заяви	Знати зміст і форму заяви про забезпечення позову, позовної заяви; вміти складати проєкт заяви про забезпечення позову, позовної заяви; знати підстави залишення поданої позовної заяви без руху; розуміти способи усунення недоліків позовної заяви; знати порядок подання зустрічної позовної заяви, вміти складати її проєкт.	Аналіз проєкту заяви про забезпечення позову та позовної заяви
4/- П50, П51,	Тема 19. Відзив, відповідь на відзив, заперечення.	Вміти складати проєкт відзиву на позовну заяву, відповіді на відзив та заперечення; знати процедуру направлення відзиву, відповіді на відзив, заперечення суду та сторонам(в тому числі через електронний кабінет).	Аналіз проєкту відзиву відповідь на відзив, заперечення, заяви з процесуальних питань
2/- П52	Тема 20. Підготовче провадження	Знати завдання підготовчого провадження, завдання підготовчого судового засідання; вміти виступати в модельному підготовчому судовому засіданні.	Моделювання підготовчого провадження
4/- П53, П54,	Тема 21. Розгляд справи по суті. Судові рішення	Вміти готувати проєкт клопотання про участь в судовому засіданні в режимі відеоконференції та про відкладення розгляду справи; вміти виступати в модельному судовому засіданні, заявляти клопотання, проголошувати вступне слово, допитувати свідків, виступати в судових дебатах.	Моделювання судового засідання щодо розгляду справи по суті
4/- П55, П56	Тема 22. Перегляд судових рішень	Знати підстави для апеляційного та касаційного оскарження судових рішень, строки подачі апеляційних та касаційних скарг; вміти складати проєкт апеляційної та касаційної скарги; виступати в модельному судовому засіданні апеляційного та касаційного суду.	Модульний контроль

СХЕМА ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Семестр VII

	1 тиждень	2 тиждень	3 тиждень	4 тиждень	5 тиждень	6 тиждень	7 тиждень	8 тиждень	9 тиждень	10 тиждень	11 тиждень	12 тиждень	13 тиждень	14 тиждень	15 тиждень	16 тиждень	17 тиждень
Лекції	Л1									Л2							Л3
Практичні заняття	П1	П2, П3	П4, П5	П6, П7	П8, П9	П10, П11	П12, П13	П14, П15	П16, П17	П18	П19, П20	П21, П22	П23, П24	П25, П26	П27, П28	П29, П30	П31
Контроль знань										МК 1					ІНДЗ	МК2	

Семестр VIII

	1 тиждень	2 тиждень	3 тиждень	4 тиждень	5 тиждень	6 тиждень	7 тиждень	8 тиждень	9 тиждень	10 тиждень	11 тиждень	12 тиждень	13 тиждень	14 тиждень
Лекції								Л4						
Практичні заняття	П32, П33	П34, П35	П36, П37	П38, П39	П40, П41	П42, П43	П44, П45	П46,	П47, П48	П49, П50	П51, П52	П53, П54	П55, П56	П57, П58
Контроль знань							МК3						ІНДЗ	МК 4

Л1 – лекція 1

П1 - практичне заняття 1

МК1 - модульний контроль 1

ІНДЗ - індивідуальне навчально-дослідне завдання

ПОЛІТИКИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПОЛІТИКА ПРОВЕДЕННЯ АУДИТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Для якісного засвоєння курсу необхідна систематична та усвідомлена робота студентів в усіх видах навчальної діяльності: лекції, практичні заняття, консультації, самостійна робота як індивідуальна, так і під керівництвом викладача.

При проведенні аудиторних занять домінуючими є проблемні, індивідуально-диференційовані, особистісно-орієнтовані форми проведення занять та технології компетентнісного навчання.

На лекціях у формі активної бесіди з елементами навчальної дискусії розглядаються основні теоретичні положення теми, які вимагають роз'яснення та уточнення з боку викладача. На лекціях вимагається активна участь студентів у обговоренні ключових положень теми, ведення стислого

конспекту лекції.

Теоретичні знання, отримані студентами під час лекцій, обговорюються більш детально на **практичних заняттях** у формі міні-дискусій, складання правових і процесуальних документів, моделювання судових засідань.

При підготовці до практичних занять студент опрацьовує теоретичні питання відповідно до плану заняття, звертаючи увагу на вимоги щодо оформлення, розв'язує ситуативні завдання, готує проекти процесуальних документів. Інформаційними джерелами для здобувачів освіти є конспект лекцій та наведений у навчальних матеріалах перелік рекомендованої літератури щодо кожної теми.

Ситуативні завдання розв'язуються за наступним алгоритмом:

1. Встановлення кола суспільних відносин, які передбачаються завданням.
2. Правова характеристика суті ситуаційного завдання.
3. Визначення нормативно-правової бази, необхідної для вирішення конкретної ситуації.
4. Підготовка проектів процесуальних документів.
5. Всебічне і повне обґрунтування правових висновків стосовно вирішення конкретної ситуації.

У процесі практичного заняття студенти вчаться формулювати свою точку зору, вільно володіти професійними термінами, логічно викладати матеріал, підбирати докази у підтвердження своїх думок, вчаться публічно виступати, правильно застосовувати норми права на практиці та приймати власні рішення у невизначених ситуаціях.

Питання для обговорення, практичні та індивідуальні завдання для підготовки до практичних занять, конкретні вимоги до окремих тем занять подані у відповідних методичних вказівках.

Терміни проведення різних форм занять наведені у схемі вивчення дисципліни.

ВИМОГИ ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Основним завданням самостійної роботи студентів є набуття навичок самостійного опрацювання фахових інформаційних джерел та оволодіння практичними навичками тлумачення і застосування правових норм як національного, так і міжнародного права.

Самостійна робота студентів організовується шляхом видачі індивідуального переліку питань і практичних завдань з кожної теми, які не виносяться на аудиторне опрацювання. Крім того, по деяких темах передбачається написання проектів процесуальних документів. Обсяг самостійної роботи визначається кількістю годин, передбачених робочою програмою.

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою відповідно [до Положення про порядок рейтингового оцінювання знань \(освітніх досягнень\) здобувачів вищої освіти.](#)

Оцінювання знань студентів з навчальної дисципліни здійснюється шляхом проведення контрольних заходів, які включають:

- *поточний контроль,*
- *модульний контроль,*
- *виконання індивідуального навчально-дослідного завдання*
- *підсумковий контроль у формі заліку.*

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку знань студентів з окремих тем та рівня їх підготовленості до виконання конкретної роботи.

Ключовими методами демонстрації студентами результатів навчання при поточному контролі є:

- усне опитування - передбачає розгорнуту відповідь студента на оцінку; він повинен самостійно пояснити вивчений матеріал, довести наукові положення, навести власні приклади;
- дискусія - обґрунтування власної позиції у вирішенні проблемних питань;
- письмове опитування – складання проектів процесуальних документів ;
- вирішення ситуативних завдань (кейсів) - проводиться з метою об'єктивного з'ясування спроможності студентів застосовувати правові норми, до конкретних життєвих ситуацій, перевірки професійних компетентностей із прийняття рішень в умовах невизначеності.

Ключовими формами демонстрації студентами результатів навчання при поточному контролі є:

- індивідуальна перевірка - проводиться щодо конкретних студентів і має на меті з'ясування рівня засвоєння студентом знань, умінь і навичок, рівня формування професійних компетентностей;
- фронтальна перевірка - форма контролю, що спрямована на з'ясування рівня засвоєння студентами програмного матеріалу за порівняно короткий час. Вона передбачає короткі відповіді з місця на короткі запитання або письмову роботу;

Модульний контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання після закінчення логічно завершеної частини лекційних та практичних занять з певного змістового модуля.

Основною формою модульного контролю є моделювання судового засідання.

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) – форма організації навчання, яка має на меті поглиблення, узагальнення та закріплення знань, які студенти отримують у процесі навчання, а також застосування цих знань на практиці. Індивідуальні завдання виконують студенти самостійно під керівництвом викладачів. Як правило, індивідуальні завдання виконуються окремо кожним студентом.

ІНДЗ є видом позааудиторної індивідуальної роботи студента навчального, навчально-дослідницького характеру, яке використовується в процесі вивчення програмного матеріалу навчальної дисципліни і завершується оцінюванням. Це завершена теоретична або практична робота в межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, вмінь і навичок, отриманих у процесі лекційних, практичних занять, охоплює тему, декілька тем або зміст навчальної дисципліни загалом

Метою ІНДЗ є самостійне вивчення частини програмного матеріалу, систематизація, поглиблення, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань студента з навчального курсу та розвиток навичок самостійної роботи.

Підсумковий контроль проводиться у формі диференційованого заліку.

Підсумковий контроль у формі диференційованого заліку - оцінюється на підставі результатів поточного та модульного контролів, захисту ІНДЗ, не передбачаючи обов'язкової присутності студента.

ПРИКЛАД розрахунку підсумкової оцінки, якщо форма підсумкового контролю диференційований залік	Модуль 1 (поточне опитування)	Модуль 2 (підсумков ий модульний контроль)	Модуль 3 (ІНДЗ)	Модуль 4 (екзамен)	ПІДСУМКОВА ОЦІНКА
Вагові коефіцієнти, %	70	20	10	–	100
Бали здобувача освіти	80	85	90	–	82 бали
Формула розрахунку підсумкової оцінки в балах: $80*0,7+85*0,2+90*0,1=82$					

ПОЛІТИКА ЩОДО ВІДВІДУВАННЯ ТА ПЕРЕСКЛАДАННЯ.

Здобувач освіти повинен дотримуватись [Правил внутрішнього розпорядку Коледжу](#) та відвідувати заняття згідно з розкладом. Очікується, що студенти відвідають усі лекції та практичні заняття курсу. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, відрадження, участь у науково-дослідницьких заходах, міжнародне стажування навчання може відбуватись в онлайн формі за погодженням із керівником курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідувати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися термінів, що визначені для виконання усіх видів письмових робіт, які передбачено у межах курсу.

Пропущені заняття та незадовільні оцінки (поточний контроль, ПМК) повинні бути

відпрацьовані згідно графіку консультацій викладача. Роботи (ПМК, ІНДЗ), які здаються із порушенням термінів без поважних причин, можуть бути оцінені на нижчу оцінку (до 10 балів).

До початку сесії студенти повинні виконати усі підсумкові контрольні заходи і отримати по кожному з Модулів 1, 2, 3 не менше 60 балів.

ПОЛІТИКА ЩОДО АПЕЛЯЦІЙ

Студент має право оскаржити оцінку, отриману за результатами підсумкового семестрового контролю у формі іспиту (крім незадовільної оцінки). Такі випадки регулюються [Положенням про апеляцію результатів підсумкового контролю знань студентів](#). Перескладання незадовільних оцінок здійснюється відповідно до [Положення про порядок ліквідації академічних заборгованостей здобувачами вищої освіти](#).

ПОЛІТИКА ЩОДО АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

У Коледжі академічна доброчесність регулюється [Положенням про академічну доброчесність](#) та передбачається за замовчуванням. Це означає, що усі здані роботи є результатом розумової праці студента, їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв), втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування, незалежно від масштабів плагіату чи обману.

Політики Коледжу та документи щодо академічної доброчесності (як інституційного, так і загальнодержавного значення) наведені на сторінці Коледжу [АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ](#)

ЛІТЕРАТУРНІ ТА ІНФОРМАЦІЙНІ ДЖЕРЕЛА КУРСУ

- 1) Конституція України. Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. № 254к/96-ВР Редакція від 01.01.2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>.
- 2) Кримінальний кодекс України від 05.04.2001. № 2341-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>.
- 3) Кримінальний процесуальний кодекс України від від 13.04.2012 № 4651-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text>.
- 4) Цивільний кодекс України від 16.01.2003 №435-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>.
- 5) Цивільний процесуальний кодекс України від 18.03.2004 №1618-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15#Text>.
- 6) Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 № 8073-X. Редакція від 01.01.2021 р. URL : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>.
- 7) Кодекс адміністративного судочинства від 06.07.2005 №2747-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15#Text>.
- 8) Складання кримінальних процесуальних документів на стадії досудового розслідування: навч. посібник / Р. І. Благута, А.-М. Ю. Ангеленюк, Ю. В. Гуцуляк та ін. Львів: ЛьвДУВС, 2018. 384 с. URL: <https://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/3854/1/%D1%81%D0%BA%D0%BB%D0%B0%D0%B4%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%B4%D0%BE%D0%BA%D1%83%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%82%D1%96%D0%B2.pdf>.
- 9) Процесуальні документи в цивільному судочинстві : навчально-методичний посібник / Н. Ю. Голубева, І. В. Андронов, І. О. Бут. – Одеса : Видавництво «Юридика», 2023. – 132 с. URL: <http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/25673/%D0%9F%D1%80%D0%BE%D1%86%D0%B5%D1%81%D1%83%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D1%96%20%D0%B4%D0%BE%D0%BA%D1%83%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%82%D0%B8%20%D0%B2%20%D1%86%D0%B8%D0%B2%D1%96%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D1%83%20%D1%81%D1%83%D0%B4%D0>

[%BE%D1%87%D0%B8%D0%BD%D1%81%D1%82%D0%B2%D1%96-print.pdf?sequence=3&isAllowed=y.](#)

10) Адміністративне судочинство (у схемах) : навч. посіб. / [О. В. Брусакова, О. Ю. Синявська, І. В. Панова та ін.] ; за заг. ред. В. В. Сокурєнка ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. – Харків : ХНУВС, 2023. – 239 с. URL:<https://dspace.univd.edu.ua/server/api/core/bitstreams/819c8d52-84e7-4ce3-bf60-d0925a6ca2fd/content>.

Інформаційні ресурси

Назва ресурсу або організації	Електронна адреса
Веб-сайти наукових установ	
Офіційний сайт Європейського суду з прав людини	http://www.echr.coe.int
Офіційний сайт Конституційного Суду України	http://www.ccu.gov.ua/uk/index
Офіційний сайт Верховного Суду	https://supreme.court.gov.ua/supreme/
Офіційний сайт Верховної Ради України	http://rada.gov.ua
Офіційний сайт Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини	http://ombudsman.gov.ua
Офіційний сайт Міністерства юстиції України	https://minjust.gov.ua/ua
Єдиний державний реєстр судових рішень	http://www.reyestr.court.gov.ua
Офіційний сайт Судова влада	https://court.gov.ua
Офіційний сайт Державної судової адміністрації України	http://dsa.court.gov.ua/dsa
Законодавство України	http://zakon1.rada.gov.ua/laws/main
Міністерство освіти і науки України	http://www.mon.gov.ua/index.php/ua/
Електронний архів-репозитарій Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого	http:// http://dspace.nlu.edu.ua/
Офіційний сайт наукової діяльності Національної академії ім. Я. Мудрого	http://library.nlu.edu.ua
Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського	http://www.nbu.gov.ua/
Офіційний сайт Харківської державної наукової бібліотеки імені В. Г. Короленка	http://korolenko.kharkov.com/
Національна парламентська бібліотека України	http://www.nplu.kiev.ua/
Наукова бібліотека ім. М. Максимовича Київського національного університету імені Тараса Шевченка	http://lib-gw.univ.kiev.ua/
Офіційний сайт Центральної наукової бібліотеки Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна	http://wwwlibrary.univer.kharkov.ua/ukr/